

Regionális Oktatásügyi Központok létesítése

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat-, és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 99.§-ában biztosított jogkörében az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. tv. 88.§. (1) bekezdése alapján a művelődési és közoktatási miniszter 1992. szeptember 1-i hatállyal szakmai-szolgáltató, ellenőrző költségvetési intézményeket létesít.

Az intézmények nevei és működési területei:

- 1) Név: Budapesti Regionális Oktatásügyi Központ
Működési terület: Budapest Főváros területe
- 2) Név: Közép-Magyarországi Regionális Oktatásügyi Központ
Működési terület: Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Pest megye
- 3) Név: Észak-Magyarországi Regionális Oktatásügyi Központ
Működési terület: Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves megye
- 4) Név: Kelet-Magyarországi Regionális Oktatásügyi Központ
Működési terület: Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- 5) Név: Dél-Magyarországi Regionális Oktatásügyi Központ
Működési terület: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megye
- 6) Név: Észak-Dunántúli Regionális Oktatásügyi Központ
Működési terület: Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas megye
- 7) Név: Dél-Dunántúli Regionális Oktatásügyi Központ
Működési terület: Baranya, Somogy, Tolna megye
- 8) Név: Közép-Dunántúli Regionális Okta-

tásügyi Központ

Működési terület: Fejér, Veszprém, Zala.

I. Általános rendelkezések

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 99.§-ában biztosított jogkörében, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 88.§ (1) bekezdése alapján a művelődési és közoktatási miniszter 1992. szeptember 1-i hatállyal szakmai-szolgáltató, ellenőrző intézményként költségvetési szervet alapít.

Az intézmény neve: Közép-Magyarországi Regionális Oktatásügyi Központ

Székhelye: Budapest V., Városház u. 7.

Működési területe: Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Pest megye.

Körbélyegző szövege: Közép-Magyarországi Regionális Oktatásügyi Központ

Budapest V., Városház u. 7.

A Regionális Oktatásügyi Központ (továbbiakban ROK) a Művelődési és Közoktatási Minisztérium felügyelete alatt működő központi költségvetési szerv, mely önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkezik.

II. Az intézmény működése

1) A Regionális Oktatásügyi Központ igazgatóságából és a régió pedagógusaiból választott testületből áll.

2) A központ igazgatóját a Művelődési és Közoktatási Minisztérium közoktatásért felelős helyettes államtitkára nevezi ki.

3) A központ igazgatója magasabb vezetőállású közalkalmazott.

4) A ROK főmunkatársainak alkalmazásához a Művelődési és Közoktatási Minisztérium közoktatásért felelős helyettes államtitkárának egyetértése szükséges.

5) A Szervezeti és Működési Szabályzatot és az éves munkatervet a Művelődési és Közoktatási Minisztérium közoktatásért felelős helyettes államtitkára hagyja jóvá.

III. Az intézmény feladata

A ROK közreműködik a művelődési és közoktatási miniszter ágazati irányítási feladatainak ellátásában, segíti a nevelési-oktatási intézmények fenntartói irányítói tevékenységét és a nevelési-oktatási intézmények szakmai munkáját.

Ennek keretében:

- vizsgálja, elemzi, értékeli a régió tanügyi helyzetét, a nemzeti és etnikai kisebbségek sajátos oktatási kérdéseit,
- ellenőrzi a képesítési előírások és a szakmai követelmények érvényesítését,
- kialakítja a helyi igényeknek megfelelően a vizsgakövetelményeket,
- részt vesz a központi és helyi vizsgarendszer működtetésében,
- végzi az iskolák szakmai tevékenységének értékelését,
- szakvéleményt ad az intézmények létesítése és megszüntetése esetén az oktatás-ellátás és a képzési célok vonatkozásában,
- részt vesz az országos tanulmányi és sport versenyek szervezésében,
- közreműködik az állami tankönyvtámogatás tervezésében, az iskolai támogatási keretek elosztásában,
- figyelemmel kíséri az iskolák tankönyv- és taneszközellátását.

IV. A feladatellátás finanszírozása

A ROK költségvetését évente a Művelődési és Közoktatási Minisztérium állapítja meg.

A ROK alaptevékenységét az éves költségvetés keretében biztosított pénzeszközökből, éves munkaterv alapján látja el.

A ROK az alaptevékenységében nem sorolt, de alkalmilag a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által a tevékenységi körébe utalt feladatokat külön megállapodás alapján a megrendelő igénye szerint, a kikötött ellenszolgáltatásért látja el.

A ROK egyéb tevékenységét, megbízását a közoktatásért felelős helyettes államtitkár engedélyezi és dönt a finanszírozás módjáról.

Pályázati felhívás

Az "1000 éves a magyarországi iskola" alapítvány a millennium megünneplésének előkészítése érdekében ismételten – 1993-ra szólon – pályázatot hirdet az alábbi témákban:

- 1) Jelentős neveléstörténeti források tudományos igényű feltárása; pl.
 - levéltári lelőhely (fond)-jegyzékei;
 - kéziratok jegyzékei;
 - bibliográfiák, repertóriumok;
 - muzeális értékű tárgyi emlékek feldolgo-

zása, leírása;

– történeti, építészeti szempontból jelentős iskolaépületek számbavétele.

2) A magyar iskola nemzetközi kapcsolatainak, illetve nemzetközi hatásának történeti jellegű feltárása és feldolgozása

3) Iskolatörténeti gyűjtemények, múzeumi bemutatóhelyek, kiállítások szakmai előkészítése, muzeális értékű tárgyak gyűjtése, konzerválása

Pályázhatnak egyének, csoportok vagy intézmények a tervezett munka részletes ismertetésével, az egyszeri vagy több évre szóló költségvetés (személyi kiadások, dologi költségek), illetve támogatási igények részletes taglalásával – az erre szolgáló adatlap felhasználásával.

Kérjük azokat, akik 1992-ben pályázatot nyertek és munkájukat folytatni kívánják, hogy eddigi eredményeik részletes ismertetésével pályázatukat ismételjék meg.

A pályázat benyújtásának határideje:

1993. január 31.

Az alapítvány kuratóriuma – szükség szerint külső szakértők bevonásával, esetenként helyszíni tájékozódás alapján – 1993. június 30-ig dönt a támogatások odaítéléséről.

Előnyben részesíti az alapítvány azokat a pályázókat, akik saját erőforrásaik kiegészítéséhez kérnek segítséget, továbbá akik igazolni tudják, hogy feltárási, kutatási, feldolgozási munkájukhoz, különösen az elért eredmények megvalósításához intézményi, önkormányzati és egyéb segítséget kapnak (pl. kiadás, kiállítás stb.).

A pályázók kérésére a kuratórium szakmai konzultációs lehetőséget nyújt.

A pályázat támogatásával létrejött alkotások (kiadványok, kiállítások stb.) jogosultak az "1000 éves a magyarországi iskola" embléma megkülönböztető használatára.

A pályázattal kapcsolatos további tájékoztatást és a pályázati adatlapot az "1000 ÉVES A MAGYARORSZÁGI ISKOLA" alapítvány titkárságán (1055 Budapest, Honvéd u. 19. fsz. 6., telefon, telefax: 1126-862, illetve 1530-600/1574) lehet kérni; a pályázatot is erre a címre kell eljuttatni.

Országos középiskolai irodalmi tanulmánypályázat

A pályázat célja, hogy elősegítse a modern magyar irodalomban (és Németh László életművében) rejlő szellemi értékek beépítését az ifjúság erkölcsi tudatába, hozzájáruljon a középiskolai tanulók irodalmi műveltségének bővítéséhez, s lehetővé tegye a korosztály legjobbjai számára a tapasztalatgyűjtést a kutató és elemző munka folyamatában és módszereiben, értekező prózai művek készítésében.

A pályázat meghirdetésére kétévenként, második alkalommal most, 1992-ben kerül sor középiskolai tanulók számára.

Pályatételek:

1) Jó Péter szellemi-érzelmi fejlődésének ábrázolása Németh László Alsóvárosi búcsú című regényében

2) Hagyomány és modernség Illyés Gyula lírájában

vagy

Tamási Áron prózájának költőisége az Ábel-trilógiában

3) Kedvenc magyar költőm/regényem

A pályázat formai követelményei: két gépelt (kettes sorközű) példányban, min. 10, max. 25 oldal terjedelemben, tartalom- és irodalomjegyzéssel, ill. jegyzetapparátussal ellátva, jelígyesen kell benyújtani a Németh László Társaság címére (6800 Hódmezővásárhely, Andrassy út 44.) 1993. február 15-ig. Zárt borítékban kérjük mellékelni a szerző nevét, osztályát, lakcímét, magyartanára nevét; a pályázó iskoláját az azonosító lapra nyomott iskolai bélyegző adja meg, mely egyben igazolja a szerző tanulói viszonyát és magyartanára véleményét a tanulmány önálló elkészítéséről.

A pályázat győztesei és helyezettei pénzjutalomban részesülnek, a díjak fedezetét a Németh László Alapítvány kamataiból biztosítjuk. A díjakat ünnepélyes keretek közt 1993 áprilisában osztjuk ki. Az eseményről és az eredményről a sajtót és az érdekelt iskolákat időben értesítjük.

NÉMETH LÁSZLÓ TÁRSASÁG

A Petit Könyvkiadó őszai ajánlata

A *Petit Könyvkiadó Ec.* és a *Csepeli Általános Művelődési Központ* szöveggyűjteménysorozatát indít útjára *Jeles napok* címmel. A sorozatot összeállító *Pelyhe Andrásné* pedagógus egy évtizedes gyűjtőmunkája eredményét nyújtja át pedagógus, népművelő kollégáinak, a diákoknak, a téma iránt érdeklődők széles táborának.

A I. kötetben bő választási lehetőség nyílik a karácsonyi ünnepkörhöz tartozó jeles napok népszokásaiból, néphagyományaiból, verseiből, dalaiból, játékaiból. A kötetben az alábbi ünnepekkel, népszokásokkal ismerkedhetnek meg az olvasók:

adventi készülődés, pásztorjárás, karácsony (közel 100 karácsonyi, ill. téli vers, több mint 50 ének), betlehemezés (20 különféle népi játék), regölés, aprószentek, vízkereszt.

Az ünneplést, a népi hagyományok felelevenítését és nem utolsósorban a magyartanítást segítő módszertani könyv 1992 novemberében jelenik meg. Az iskoláknak – a pedagógusok, a tanulók összegyűjtött, közös megrende-

lése esetén – a kötetet a 295 forintos bolti ár helyett 195 forintért szállítják – postai utánvét-tel.

PETIT KÖNYVKIADÓ EC.

1146 Budapest, Thököly út 76. T.: 121-6652

ÁLTALÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

1214 Budapest, Simon Bolívar sétány 4-8.

T.: 277-3860

“Hallad-e, pendítsd az lantot!”

A Musica Historica együttesről

Számos művészeti ág, így a régi zenét játszó tábor is komoly válságon megy – szerencsés esetben múlt időben – át mostanában. Ez a műfaj ugyanis a legszűkebb magyarországi rétegzene közé tartozik, s míg a többi zenei “stílus” válsága mögött elsősorban anyagi problémák, átszervezésekből adódó gondok állnak, addig a régi zene elsősorban a közönségvesztés válságát éli, tehát bizonyos fajta erkölcsi krízissel állunk szemben. Szemben állunk vele, tehát mindent meg akarunk tenni (szerencsére beszélhetek többek nevében) a műfaj életben tartásáért, a régi közönség érdeklődésének megőrzéséért, és az erre kíváncsiak, elsősorban a fiatalság számára szeretnénk valóban hiteles, teljes értékű művészeti élményként, nem kuriózumként, nem a “kőtári szenttelenség”, de nem is az amatőrizmus túlkapásaival adni régi korok muzsikáját.

A kecske is haldoklott s a káposztából is alig volt már, mikor 1988 nyarán megalakult a Musica Historica együttes. Azóta a helyzet csak súlyosbodott, mi mégis dolgozunk tovább. Zenekarunk tagjai gimnazisták és egyetemisták, akik ezidáig egész más műfajokban jeleskedtek, sőt jeleskednek ma is (népzene, klasszikus zene, ragtime, stb.). Látóköörünkbe beletartozik a középkor, a reneszánsz, a barokk és a magyarországi reformkor egyházi és világi muzsikája. A szakosodás, az egy területre koncentráció kizárólagossága sajnos megölné terveinket, így szeretnénk továbbvinni műfaji széles látóköörűségünket. Számos hangszerünk van, a legfontosabbak: cselló, lant, kobzok, rebek, tekerőlant, duda, blockflöték, harsona, zergekürt, harántfuvola, ud, szaz, hólyagsíp, trombita, hegedű, chitarra sarazenica, pszaltérium tabor. E hangszerek egy részét magunk készítettük, s ez látszik a jövőben is a legbiztosabb hangszerforrásnak. Munkánkat erkölcsileg igen sokat, anyagilag viszont senki sem támogatta ezidáig. E sorok írója, a zenekar művészeti vezetője egyelőre csak a Jeunesses Musicales zenei ismeretterjesztői jutalomdíját tehette le a zenekar kasszájába.

Nagyon fontos segítséget jelent számunkra

a régi zene élő klasszikusainak személyes ill. stílusismerete. Kobzos Kiss Tamással, a truba-dúrzene és a későközépkori magyar énekmondás apostolával nemcsak jó barátság fűz össze minket, hanem zenekarunk több tagja járt az Óbudai Népzenei Iskola koboz-tanszakára, s vallja őt mesterének. Ezenfelül közös koncertprogramunk, a reformáció magyarországi és európai első négy évszázadának terméséből összeállított "Protestáns énekmondók" a Magyar Reformátusok II. Világtalálkozójától vidéki református templomok meghitt zenés áhítatáig számos előadást ért meg. Többen részt veszünk a KÓTA-szervezte keszthelyi reneszánsz kurzusokon is, Czidra László és Széll Rita hallgatóiként.

Zenekarunk négy éve alatt harminc (legnagyobb részt önálló) koncerten muzsikáltunk, a legváltozatosabb helyeken, templomoktól általános iskoláig, művelődési házaktól az öregek otthonáig. Nagy sikerrel szerepeltünk a Régizenei Együttesek I. Országos Találkozóját, idén áprilisban, de koncerteztünk a SZETA, a Vita-egylet tábora, és a siklói (Erdély) református templom javára. Sosem ódzkodtunk a gyerekeknek muzsikálástól, így iskolai óraként is szívesen tartottunk-tartunk koncerteket. A zene, mint az közismert, talán a leghívebben tudja megidézni a régi korok szellemiségét, gondjait és örömeit, vallásos és profán gondolatait. A jövőben is feltétlenül szeretnénk bekapcsolódni "rendhagyó irodalom, történelem- és énekóráinkkal" az általános ill. középiskolai oktatásba, annál is inkább, mivel programjaink nagy része közvetlenül illeszkedik a tananyagba.

Legfontosabb eddigi koncertprogramjaink a következők:

Magyar, ülj lóra! (a nagy francia forradalom és a napoleoni háborúk korának magyar zenéjéből)

Régi magyar betlehemes 1629 (az első magyar nyelvű karácsonyi játék felújítása, színpadi változatban. 1991-ben a szentesi Horváth Mihály Gimnázium színjátszóival közösen mutattuk be.)

Krisztus urunknak áldott születésén (rég Magyar karácsonyi énekek a nép emlékezetében, XI-XIX. sz.)

Balassi Bálint énekei (szerelmes, vitézi és istenes énekek, lengyel és magyar táncok a XVI. századból)

Protestáns énekmondók (magyar és nyugat-európai protestáns zene, XV-XVIII. sz., Kobzos Kiss Tamással)

Fegyvert s bátor szívet (dunántúli végvárak és csaták emlékezete, 1500-1700.)

Nagyon sok tervünk van még, mely kivitelezés előtt ill. alatt áll. Néhányat hadd említsünk meg közülük is: *Az Anjou-királyok udvarának zenéje*, *A keresztes hadjáratok muzsikája* (XI-XIII. sz.), *Magyar diákok zenéje* XIII-XIX. sz.

Francesco Petrarca és kora (versek és zene a trecento korából), *Reneszánsz húsvét* (német és németalföldi mesterek művei, pl. Obrecht Passiója, egy madrigálquartett közreműködésével), *Hunyadi János korának zenéje* (balkáni és török zenével kiegészítve), *Mátyás udvarának muzsikája*, *A Jagellók korának zenéje*, *Cantigas de Santa Maria* (középkori spanyol egyházi énekek, XII. sz.), *Carmina Burana* (a kódex eredeti dallamaival, XIII. sz.).

Mint az már a fentiekből is kiderült, nemcsak zenéléssel, hanem egyéb művelődéstörténeti kutatómunkával is foglalkozunk. Nagyon fontos, hogy régebbi korokban a zene sokkal szorosabb viszonyban állt az irodalommal, s a többi művészettel. A művészettörténet, a tánc régi évszázadainak kutatása, a hangszerépítés, a műfordítás (provanszál, latin, ónémet szövegekből), egyaránt érdeklődési körünkbe tartozik. Igen szeretnénk folytatni azt a napjainkban sajnos anyagi fedezet híján igen nehezen megvalósítható tradíciót, mellyel régi korokat komplex módon, táborszerű együttléti formában idézhetnénk meg a gyerekeknek. Emellett persze a régizene pódiumszintű, teljesértékű bemutatása a legfőbb célunk, hisz ez képes akár díszletek nélkül is megidézni a korhangulatot, amiről az adott zeneszám mesél.

Hattagú zenekarunk (Vető Júlia, Sudár Balázs, Szabó Dániel, Széplaki Zoltán, Zsolt Péter és e sorok írója) tehát nagyon sokrétűen közelít a múlt értékeihez. Igyekezetünk szerint szeretnénk szélesíteni a munkánkkal kapcsolatba kerülő fiatalok és idősebbek táborát. Amennyiben valamely programunk megnyerte az Ön tetszését, és szívesen látná iskolai órája keretében, úgy kérjük, jeletkezzen címünkön (Csörsz Rumen István, 1016 Budapest, Krisztina krt. 71.), hogy megbeszélhesük közös munkánk további fejleményeit. Bízunk az Önök és iskolájuk bizalmában, hisz voltaképp ugyanazért fáradozunk: az értékek folyamatos fennmaradásáért, és minél szélesebb körű terjesztéséért.

CSÖRSZ RUMEN ISTVÁN
a Musica Historica Együttes
művészeti vezetője,
a Kazinczy Erdei Egyetem rektora

A Magyar Pedagógia 1991. évi számainak tartalmából

Csapó Benő: Hagyomány és korszakváltás
Halász Gábor: Új oktatáspolitikai koalíciók
Szebenyi Péter: Történelemmethodikai kutatások a kelet-európai országokban (1945-1989)

R. Doyle Slater: A tanárképzés új tendenciái az Egyesült Államokban

Kozéki Béla: Az iskola szelleme és nevelési

céljai egy összehasonlító vizsgálat tükrében
Réthy Endréné: Friderich Adolph Diesterweg: A tanítók tanítója

Tompa Klára: Tanárjelöltek és az információs technológia

Az emberiség emlékezete

Csingiz Ajtmatov kirgiz író regényéből ismerte meg mint jelképet is az európai olvasó az emberkínzásnak azt a legkegyetlenebb fajtáját, mikor az ázsiai pusztákon a rabokat emlékezetüktől fosztották meg. Az *emberiség emlékezete* címet adta Petrolay Margit könyvének, melyet a Magyar Pedagógiai Társaság Kisgyermeknevelési Szakosztálya adott ki. Jóval szelídebb dolgokról van szó – amennyiben a sárkányok és emberfiak párviadala, a mohó farkas lakomája és bűnhődése szelídebb. Mégiscsak az, mert az "emberiség emlékezete", a mese megszelídítette mindezt. De őrzi az idők végéig.

A költészet és a költészettan kedvelőinek

Bőven akad olvasnivaló azoknak, akik a vers megértésére, megszeretetésére kívánják nevelni tanítványaikat – és önmagukat.

Gyárfásné dr. Kincses Edit és Pozsonyi Gabriella könyvét a Tankönyvkiadó adta ki: *Versek és elemzések a 3. osztályban – Tanítói kézikönyv*.

A Zenit Kiadó adta ki Koncsol László *Ütemező* című könyvét, amit a szerző elsősorban a határon túli magyar diákoknak ajánl. Szellemes alcím: Kis könyv arról, hogy milyen lábakon jár, szalad, forog vagy ugrabugrál a vers.

M. Boda Edit könyve a *Költészeti kis kalauz* címet viseli.

A *Verstanával*, annak népszerű változatával, *A múzsák táncával* ismertté vált Szepes Erika új könyve a Tevan Kiadó gondozásában jelent meg. *Magyar költő, magyar vers* a címe, A mai magyar költészet verstani kisenciklopédiája alcímmel.

Horváth Ivánnak új költészettani szintézise két ízben is megjelent. Önállóan a Gondolat kiadásában, de az Akadémiai Kiadónak *A strukturalizmus után* (Szerk.: Szili József) című tanulmánykötetében is. Az alcím: Érték, vers, hatás, történet, nyelv az irodalomelméletben.

Magyar múzeumpedagógus Bécsben

Több hazai múzeumpedagógiai akció kezdeményezőjeként, kísérlet alkotó részeseként

abban a megtisztelő meghívásban részesültem, hogy "exportáljam" is a történelmi játékot. Tíz napon át Bécsben, a Kunsthistorisches Museum falai között osztrák gyerekekkel játszottunk "lovagjátékot".

A képzeletbeli lovagvár udvari zenészei és táncosai, bohócai – öt általános iskolás gyerek, a magyar "stáb" tagjai – a koboz nevű pengetős hangszer, bőrduda és ének hangjára becsalogató sétát tettek, azaz táncoltak a múzeum előtti téren. Az érdeklődő gyerekek nyomukba szegődve mentek a múzeum lovagtermébe. Több tucat pompás lovagi páncél között fogadta őket a várúr néhány mestere – a csoport felnőtt tagjai.

A terem különböző pontjain egy fegyvermester címerpajzsot, egy másik páncélsisakot készített. Az építőmester egy leendő vár makettjét formálgatta. Egy ügyeskezdő udvarhölgy női fejdísz készített. Valamennyien stilizált jelmezben voltak, és szerepükben hívo-gatták a gyerekeket e mesterségek gyakorlására. (Mind a négy készítmény anyaga papír volt, a sisak és a női fejdísz sablon alapján, a címerpajzs a bemutatott számos mintáról vagy saját fantáziából, a vár előre nyomott "kivágós" felhasználásával készült.) A kézműves munka időtartama egy óra volt, közben nemegyszer a táncosok egy-egy perces zenés pantomim játékkal színesítették a programot.

Ezután megjelent az udvarmester, aki a lovagi torna rendezésére vállalkozott. A várúr és családja szerepére a vendég gyerekek vállalkoztak, szerepüknek megfelelően stilizált jelmezbe öltöztek, ünnepélyes bevonulásukat a fanfár hangjaira (ezt is egy vendég gyerek fújta, hangja azonban "igazi" volt, magnóról szólt) a jelenlévők bókja fogadta. A lovagi torna tétje: a várkisasszony kezének elnyerése.

A vállalkozó lovagok (az ott készült sisakokban, címerpajzsokkal) felsorakoztak. Akadt, akit most kellett előbb lovaggá ütni, ennek próbájaként vívnia kellett. A bemelegítő gyakorlat a "karusszel", azaz a függő karikába dőfés karddal, lóhátról (a gyerekek egymás "lovai" voltak, természetesen önkéntes vállalkozás alapján; a lovak jelképes szerszámot kaptak).

A tényleges bajvívás "ember ember ellen" folyt. A színes sisakforgót kellett egymás sisakjáról leütni. A várkisasszony ezután választott lovagot magának, nem feltétlenül az abszolút győztest, hanem akit ő a legrokonszenvesebbnek látott.

Ezzel kezdetét vette a vígasság. Az udvari muzsikus kobzon, dudán játszott és énekelt, énekeltek a gyerekcsoport többi tagjai is. A vidám – korabeli – versenyekben, játékokban sok gyerek vett részt. Az udvari táncosok ezután korabeli táncot jártak, a táncmester indítására. A lovagi torna vendégei valamennyien

táncra perdültek, a táncmester táncművészként megtanította nekik az udvari táncot. Befejtésül mindenki korabeli kivitelű oklevelet kapott, a lovagi tornán való részvétel igazolásul. Kis szórólapot is vihettek magukkal a gyerekek, melyen valamennyi játszóházi készítmény rajza, szabásmintája lehetővé tette, hogy otthon is ügyeskedjenek.

A teljes program időtartama mintegy két óra. Néhány sorban a tanulságokról:

A vendégjáték szervezésekor hitetlenül hallgattuk a helyszínrre vonatkozó elképzeléseket. Nálunk múzeumi – kiállítási – térben egy ilyen játék, ekkora "felhajtás" jobbára elképzelhetetlen, inkább a semleges előterekben zajlanak a gyerekfoglalkozások. Vendéglátóink számára ez a fogadókészség természetes volt: örülünk, hogy ezzel is a múzeumba csalogatjuk a gyerekeket – mondták. A lovagteremmel szomszédos kisebb kiállítási térben kulisszát rendeztek be, a lovagteremben várfalat jelző díszletet készítettek, előtte dobogóval, trónszékekkel. Igényes hangerősítést biztosítottak.

Ennyit egy külföldön is próbált módszerről.
VÁRADI ISTVÁN

Megzenésített versek videofilmén

Hosszú évek munkájával Dinnyés József zeneszerző-előadóművész elérkezett egyik legfontosabb alkotásához. A mai magyar versről beszél és megzenésített verseket ad elő hat részben egy videofilmén. Oktatási segítő anyag versolvasóknak és irodalomszakos tanároknak, könyvtáraknak. A film kereskedelmi forgalomba nem kerül. Megrendelhető:

Krónikás Alapítvány,
1063 Budapest, Benczur u. 3.

"Barokk-év"

Az UNESCO meghirdette "barokk-évre" készülő a Tájak-korok-múzeumok Egyesület. Túl az országszerte látható, tanulmányozható barokk gyűjtemények, emlékek, emlékhelyek számbavételén, a tanulságos korszak alapos megismerését szolgáló játékok, akciók, pályázatok meghirdetését tervezik. A mozgalomhoz kapcsolódó iskolai közösségek számára egész éven át tartó tevékenységet, s e tevékenységek méltó jutalmazását tervezik az Egyesület vezérkarában.

Hetedik Nemzetközi Matematikaoktatási Kongresszus

3500 résztvevővel, ezévbén Québecben (Kanada), a Laval Egyetemen rendezték meg a matematikatanárok, módszertanosok és kutatók négyévenként esedékes világkongresszusát.

Az augusztus 17-e és 23-a közötti egy hét változatos, gazdag programot nyújtott a résztvevőknek.

Az eseményeket hasonló tartalmi és szerkezeti keretek között szervezte meg a nemzetközi és kanadai szervező bizottság, mint ami négy évvel ezelőtt már ismerőssé vált a hazai matematikaoktatási és kutatási szakemberek számára. Az előző, a hatodik kongresszus ugyanis hazánkban, Budapesten került megrendezésre, 1988. augusztusában.

Az idén, ha nem is olyan nagy létszámban, mint négy évvel ezelőtt, de egy tíz fős kis "csapattal" Magyarország is képviseltetni tudta magát az igen rangos, és hasznos eseménysorozaton. A Művelődési és Közoktatási Minisztérium, a Bolyai János Matematika Társulat, a Varga Tamás Alapítvány és több más intézmény és szervezet segítségével ennyien ki tudtunk jutni Kanadába, hogy szekcióvezetéssel, előadásokkal részt vállaljunk a Kongresszus tudományos munkájában, s a magyar matematikaoktatás eredményeiből szemelvényeket nyújtsunk.

A változatos program csúcspontjainak a plenáris előadások számítottak, amelyekre mind a 3500 résztvevő egyszerre el tudott menni a sportcsarnokba.

A meghívott plenáris előadók, a matematikaoktatás nemzetközileg elismert szakemberei, a következő témákban tárták elénk gondolataikat: "A matematika tanárai" (Geoffrey Howson, Nagy-Britannia); "A geometria oktatása: időtálló- és forradalmi témák" (Colette Laborde, Franciaország); "A matematikai kutatás közelítése az élethez – középiskolában" (Maria Klawe, Kanada), valamint "Kísérleti geometria és a fraktálok: diákoknak és mindenkinek" (Benoit Mandelbrot, Amerikai Egyesült Államok).

A négy plenáris előadás időtartamát leszámítva a Kongresszus minden percében rendkívül sok esemény zajlott párhuzamosan, így jól át kellett gondolnunk, hogy az időnként milyen módon hasznosíthatjuk a legjobban.

A 23 különböző témakört megbeszélő "munkacsoport" mindegyike négy nagy időintervallumban, párhuzamosan, (időnként több kisebb munkacsoportra is osztva) tanácskozott a matematikaoktatás legkülönbözőbb kér-

déseiről. Két nagy időintervallum jutott a "témacsoportok" munkájára. Ebből összesen 17 volt. 44 nagy, majdnem plenárisnak számító előadást tartottak a nemzetközileg szintén jól ismert matematikaoktatási szakemberek.

Minikonferenciát szerveztek az önmagában is külön izgalmas témának tartott számítógépekről, azok hatásáról, s a matematikaoktatásban betöltött szerepéről.

Könyvkiadók, taneszközkészítők és a teljes matematikaoktatási programokat előállító kutatóműhelyek mutatták be munkáikat a területileg is óriási helyet elfoglaló kiállításon.

A professzionális film és videókészítők az esti órákban mutatták be csodálatos új produkcióikat.

A nemzeti bemutatók azt tették lehetővé, hogy egy-egy ország teljes keresztmetszetben bemutathassa a matematikaoktatás terén elért eredményeit.

A matematikaoktatással kapcsolatos nemzetközi szervezetek, kihasználva a tényt, hogy tagjaik a Kongresszusra egybegyűltek, külön tanácskozásokat, s a soros közgyűlésüket is megszervezték e héten.

A közös kutatáson, valamint felméréseken dolgozó nemzetközi csoportok is bemutatták munkáikat az érdeklődők számára.

A szervezők, a korábbi hagyományoknak megfelelően, e Kongresszuson is lehetővé tették, hogy mind poszter, mind videós, mind pedig számítógép szoftveres formában igen sok "rövid bemutatkozásra" legyen lehetőség. Ebben a formában 439 különböző program volt elérhető a résztvevők számára.

E sokféle eseménynek természetesen mindannyian csak egy igen kis töredékén tudtunk résztvenni. Köszönet azonban az ELTE TTK Oktatástechnikai Központjának, az FPI Oktatástechnikai Csoportjának, s egy székesfehérvári középiskolának, hogy a kölcsönadott eszközökkel videofelvételen sok eseményt meg tudtunk örökíteni.

Tervünk az, hogy rendszerezzük, magyarítjuk, megszerkesztjük a felvételeket, s a Kongresszus készülő kiadványából is válogatunk cikkeket, tanulmányokat és erőnkhez mérten közkinccsé tesszük azokat valamilyen formában.

Ezúton is kérjük mindazon matematikatanárokat, akik angolul, vagy franciául tudnak, és azokat a videóstúdiókat, amelyek a szerkesztői kapacitásukat fel tudják ajánlani, hogy a még hátralévő sok munkában segítsenek be nekünk. (Tompá Klára, OKI, Budapest, V. Dorottya u.8. és Szendrei Júlia, Budapesti Tanítóképző Főiskola, Budapest, XII. Kis János altbgy. u. 40.) Minden önkéntes segítséget előre is hálásan köszönünk!

Budapest, 1992. október 4.

DR. TOMPA KLÁRA

Könyvek

Immár két könyv is összegyűjtve tartalmazza a hazai pedagógiai szakma gondolatait, tanulmányait, vitaérveit a közoktatási törvényhozással kapcsolatban. Mondhatnánk azt is, bármi is lesz a törvénytervezet sorsa, a pedagógiai szakma töprengéseinek nyoma marad a szakmai emlékezetben.

Törvény és iskola címmel az Iskolafejlesztési Alapítvány Gázsó Ferenc – Mihály Ottó – Halász Gábor szerkesztésében adta közre "Javaslatát a közoktatás törvényi szabályozására". Az Oktatáskutató Intézet körül tömörült szakemberek tanulmánykötetének címe: Szabad legyen vagy kötelező? A Társadalom és oktatás című népszerű sorozatban adta ki az Educatio Kiadó.

Alapítvány a tehetség gondozásért

Bejegyezték az "Alapítványt a tehesség gondozásért". Az Alapítványt a Magyar Tehesség gondozó Társaság tette. Az alapítvány célja: a tehesség gondozás és tehesség kutatás területén a sokirányú kezdeményezések összefogása, az érdekelt szakemberek együttműködésének elősegítése, Tehesség gondozó Központ létrehozása.

Az alapítvány kuratóriumának elnöke Kinál György, gazdasági szakember, titkára Csák Máténé, a Társaság választmányi tagja.

Az alapítvány a Budapest Bank 208-36173 számlaszámon fogad támogatásokat.

Támogatókat keres a győri Apor Vilmos Iskolaközpont

A győri Marcalvárosban jól működő lelkipásztori munka eredményeként az eltelt évek során a hívek és a hittanosok száma jelentősen megnőtt. A növekedés perspektívájára készült el – a DIMENZIÓ Kft. építészeti terveivel – az Iskolaközpont elképzelése.

Az épületegyüttes katolikus iskolát, misézőhelyet, közösségi központot, szerzetesi központot és kollégiumot foglal majd magába. A 680 milliós beruházásból a városi önkormányzat 350 millióval részesedik.

Az Iskolaközpont terveiből, funkcionális leírásából kitűnik, hogy – a modern Magyarországon történetében először – a komplex-integrált intézmény (más szóval nevelési központ, általános művelődési központ, "alfa") intézményszervezési alapeszméje valósul meg egyházi tulajdonú létesítményben.